

Clerus Sæcularis Et Regularis

Seu Decretalium Gregorij IX. Pont. Max. Liber III ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem expositus, In quo præcipuæ circa Materiam hujus Libri tertij, quæ tum in Theoria, tum in Praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & hororum solutionibus

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

VD18 13510800-001

§. I. De Origine, Natura & Varietate Feudi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75021](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75021)

cum Beneficio Titij. In hoc casu dico, si Superior hanc permutationem admittat, & Beneficium Titij Sempronio conferat, collationem fore invalidam. Ita contra Rebuff. *prax. p. 3. tit. de permut. n. 14.* docet Gomez ad Reg. *Cancel. de infirm. q. 19. Less. l. 2. c. 34. n. 200.* 1. quia tales permutationes januam multis fraudibus aperiant. 2.

quia facta sic permutatio non est permutatio, & conf. nullam vim habet. 3. quia collatio in hac permutatione est per errorem, & fraudem extorta. *Neque refert*, quod error hic sit circa aliquod extrinsecum; nam etiam talis error, quando est causa Contractus, vel alicujus dispositionis, reddit illam irritam, vel certè in irritum revocabilem.

TITULUS XX.

De Feudis.

Alienationibus rerum Ecclesiasticarum, quæ Jure prohibita sunt, accensetur etiam Infeudatio illarum; quia licet per

eam non transferatur dominium directum, & plenum, ut fit Permutatione transferatur tamen utile ab Ecclesia in Vasallum.

§. I.

De Origine, Natura, & Varietate Feudi.

SUMMARIUM.

1. Origo Feudorum.
2. An Consuetudines feudales vim Juris habeant?
3. Defenditur Asserativa.
4. Quoad Capitula ordinaria tantum, non extraordinaria.
5. Respondetur ad opposita.
6. Jus feudale unum est commune, alterum particulare.
7. Istud communi derogat.
8. Definitio feudi?
9. 10. 11. Eiusdem essentialia.
12. Est species Contractus: ubi quæ sit obligatio Domini directi?
13. Vasallus ex eo Contractu obligatur primò ad fidelitatem.
14. Secundò ad obsequia personalia.
15. Tertio ad curam rei feudalis, & quartò si mutatio fiat, ad petendam renovacionem Investituræ.
16. Contractus Feudalis est consensualis.
17. Nominatus.
18. Bonæ fidei.
19. In quibus Feudum conveniat cum Emphyteusi?
20. In quibus ab eadem differat?
21. In quibus ab Usufructu?
22. Et alijs Contractibus?
23. Dividitur Feudum primò in Proprium, & Improprum.
24. Secundò in Nobile, & Non nobile.
25. Nobile aliud est Regale, & Non Regale.
26. Tertio in Novum, & Vetus.
27. Discrimen inter hæc duo.
28. Potest conferri Feudum novum cum jure Feudi antiqui.
29. Quartò in Ligium.
30. Et non Ligium.
31. Hujus species est Feudum Francum.
32. Quintò in Ecclesiasticum, & Seculare.
33. Quando tale esse censeatur?
34. Privilegia Feudi Ecclesiastici.
35. Sextò in Masculinum, & Femininum.
36. Addunt aliqui Mixtum ex utroque.
37. Septimò in Hereditarium Gentilitium, & Mixtum.
38. In dubio presumitur potius esse Gentilitium.
39. Octavò in perpetuum, & Temporale.
40. Nonò in Feudum Camerae, Cavene, & Soldatæ.
41. Aliæ Feudorum Species.

QUÆRITUR I. quæ sit Origo Feudorum? *¶* etsi umbram quandam Feudorum sit invenire apud antiquos Romanos, magis tamen receptum apud DD. est, ea originem suam Longobardis debere, qui ex Germanis orti, Italiam sub Imperatore Justino II. ingressi sunt, & occupatâ nobilissimâ ejus parte, Regnum Longobardiæ constituerunt, diùque obtinuerunt; nam cum bella quotidie vel ab Italis vicinis, vel à Græcis ex Thracia, vel aliunde timerent, agros inter milites capitatim diviserunt pro cujusque virtute, quos dein *Feuda* appellârunt, desumpto

nomine vel à *Fœdere*, aut potius *Fide*, & *Fidelitate* Latinis vocibus, vel à *Fede*, & *Feida* vocibus Germanis, & Francis. Originem istam non obscurè indicant Libri Consuetudinum Feudalium, in quibus sæpiùs fit mentio Longobardorum, & Legum Longobardicarum, ut videre est *lib. 1. feud. tit. 10. lib. 2. tit. 1. § 58. Fachin. l. 7. contr. c. 1. Harpprecht in Annot. ad Jul. clar. §. feudum q. 1. n. 11. Haun. tom. 3. de J. & J. tr. 9. n. 581. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg in LL. Feud. c. 1. q. 1. Engl. hic n. 2. König. num. 19.*

Dub. I. quam auctoritatem, & vim

vim habeant Consuetudines Feudales? Fuerunt olim, qui cum Host. de Immunit. Eccl. Libris Consuetudinum Feudalium omnem denegarunt auctoritatem; tum quod majori ex parte complectantur Decisiones Gerardi Nigri, & Oberti de Orto, qui Consules Mediolanenses fuerunt, & Legis condendæ potestatem non habuerunt; tum quod Consuetudines illæ sint particulares Italarum, præsertim Mediolanensium, adeoque Legibus Romanis nihil præjudicare, nec in foro Romano obligare possint.

Sed dicendum Libros feudales esse Authenticos, & in Imperio vim Juris habere, non quidem scripti, ed quod non consentit expresso Legislatoris consensu, quæ natura est Juris scripti; sed consuetudinarij, quia moribus, & usu in Imperio recepti, ab Imperatoribus, ac Principibus tacite approbati, & pro talibus jam à sæculo decimo quinto sunt habiti, ut censerentur digni, qui & in Academijs prælegerentur publicè, & in causis Feudalibus Legis instar allegarentur. constat autem, consuetudinem, quæ judicio populi recepta, & frequenter in eodem controversiarum genere servata est, pro Lege custodiendam l. de quibus 32. ff. de Legib. § l. præses 1. C. que sit long. consuet. ut adeo Libris istis nihil desit, quin pro Lege sint observandi. Clar. §. feudum q. 3. Zaf. Epitom. de feud. prin. Duaren. in Consuet. feud. c. 1. Vultejus de feud. l. 1. c. 1. n. 6. Fachin. l. 7. contr. c. 2. Struv. synt. Jur. Feud. c. 1. th. 7. n. 4. Harppr. ad Clar. l. cit. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg c. 1. cit. q. 3. Engl. hic n. 1. §. ipsum porro, König n. 20. ibid.

Intelligendum autem hoc solum est de Capitibus Ordinarijs, quæ occurrunt in Libr. 1. § 2. feud. usque ad Titulum 58. inclusivè; nam ut bene advertit König hic num. 13. §. planè, Capita extraordinaria, quæ operâ Cujacij, & aliorum adjecta sunt, dubiæ sunt auctoritatis, cum non perinde, ac priora, sint usu recepta. Hinc quoties cum Capitibus Ordinarijs conveniunt, vel ad Ordinarium explicationem faciunt, vel casum in Ordinarijs non decisum continent, allegari possunt; non verò, si iisdem contrariantur. Hunn. Disp. Feud. 1. th. 54. § 55. Hartman. Pistor. l. 2. q. 15. n. 43. § q. 13. n. 59. Stryck. Exam. Jur. feud. c. 1. q. 22. Struv. th. 7. cit. n. 10. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg c. 1. cit. q. 5. König l. cit. Excipiuntur Constitutiones quædam Imperatoris, quæ identidem interferuntur; nam hæc vim Juris habent, & quidem scripti, ubi contrario usu, vel non usu non sunt abrogatæ.

Ad Argumenta contraria facilis est Responso. Ad 1. imprimis Duar. c. 1. cit. n. 4. cum Wilhelmo Ludwello negat duos relatos Consules Librorum feudalium auctores fuisse: & esto, fuerint, adhuc tamen

vim Juris consuetudinarij potuerunt accipere, dum usu populi, & approbatione tacita Legislatorum recepti sunt. Argumentum retorqueri potest in quavis consuetudine; nam privatorum communiter est, & tamen, accedente consensu Legali Principis, vim Legis obtinet. Ad 2. Consuetudines istæ, quamdiu Italarum tantum fuere, Jus particulare constituebant Italis; postquam verò communi Imperij usu receptæ sunt, factæ sunt, Juris communis.

Dub. 2. quotuplex sit Jus feudale; n. 6 duplex est, commune, & particulare, Commune est, quod Corpori Juris communis annexum est, & in toto Romano Germanico Imperio observatur, gemeine Lehen-Recht. Particulare est, quod in hac vel illa Provincia specialiter constitutum est, ut pro Saxonia Jus feudale Saxonicum, pro Bavaria Jus feudale Bavaricum. Struv. Synt. Jur. feud. c. 1. aphor. 6. Georg. Henr. Bruckner Disp. de curios feud. th. 9. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg c. 1. de feud. q. 7.

Vis Juris feudalis particularis hæc est, ut Juri feudali communi deroget: cons. hoc præcipuè spectandum in decisione causarum feudalium est, & ubi id deficit, tum primum recurrendum ad Jus feudale commune. Rosenthal. de feud. c. 1. concl. 15. Si aliud sit Jus feudale in loco, ubi situm est feudum, & aliud in loco, ubi contractus feudalis est celebratus, in ijs, quæ ipsam rem feudalem concernunt, observandum est jus loci, ubi res sita est; in ijs contra, quæ Contractum feudalem spectant, attendi debet Jus loci, ubi Contractus est initus. Estque hoc verum, etsi utroque casu in Curia Domini aliud Jus vigeat, nisi specialiter statutum, vel consuetudine introductum sit, ut idem Jus, quod in Curia Domini viget, in omnibus feudis, & Contractibus feudalibus sit observandum. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg l. cit. q. 3. & apud hunc Struvius Synt. Jur. feud. c. 1. aphor. 12. Rosenthal c. 1. cit. concl. 14. per totam.

Queritur 2. quid sit Feudum? n. 8 Feudi nomen tripl. ceter sumitur. 1. objectivè, pro ipsa re, quæ in feudum datur, Germanicè Lehen = Gut: in hoc sensu dicitur feudum mutari, alienari, oppignorari, contradistinguitur ab Allodio, seu Bonis Allodialibus, quæ omnimodo proprietatis jure spectant ad possessorem, vulgò frey eigne Güter Libr. 2. feud. tit. 17. 26. § 54. 2. effectivè pro Jure feudali, quod à Domino in suis rebus à Vasallo conceditur cum obligatione fidei, & obsequij, ein Lehen = Verchäftigkeit libr. 1. feud. tit. 25. §. 1. § libr. 2. feud. tit. 1. §. ult. tit. 23. tit. 26. §. 1. tit. 55. §. 1. 3. formaliter pro ipso negotio, seu actu, quo jus feudi, contractu feudali interveniente, inter Dominum, & Vasallum constituitur, Lehen = Contract, Lehen = Gebing Libr. 1. feud. tit. 28. § libr. 2. tit. 20. Et in hac tertia

tertia acceptione definitur Feudum, quod sit Benevola, libera, ac perpetua concessio rei immobilis, aut ei æquivalentis, quæ ipsius dominium utile, proprietate retenta, sub obligatione fidelitatis, & servitij, seu obsequij personalis exhibendi transfertur. Ita Clar. §. feudum q. 4. Zas. in Epitom. feudal. p. 1. n. 3. Rosenthal tr. de feud. c. 1. concl. 3. n. 1. Less. l. 2. de Just. c. 24. n. 5. Pirh. hic n. 1. Engl. n. 2. Wiest. n. 1. Is, qui rem aliquam in Feudum concedit, dicitur Dominus vel simpliciter, vel cum addito Directus, vulgò der Lehensherr; ille autem, cui conceditur, Vasallus, seu Feudatarius, vulgò der Lehensvater / Lehensmann.

Dub. 1. quænam pertineant ad substantiam Feudi? R. Hæc Definitio data indicat; nam 1. debet esse concessio benevola, & libera; quia est, & vocatur Beneficium libr. 2. Feud. tit. 23. & alibi: hinc à domino ordinariè gratis, & non pro pretio concedi solet. Quodsi aliquando pro eo pecunia exhibeatur, ex parte deficit à natura Feudi, & accedit ad Emphyteusin, quamvis etiam eo casu, quia pretium à valore feudi multum exceditur, simpliciter adhuc sit Feudum, cum per ejusmodi admodum exile pretium non cesset esse beneficium. Rosenthal c. 1. cit. concl. 3. n. 3. Less. c. 24. cit. n. 3. Haun. tom. 3. tr. 9. n. 585. Engl. hic n. 2. X. dico 1. Pirh. Wiest. l. cit.

2. Debet esse concessio perpetua; quia Feudum regulariter extenditur ad descendentes, & hæredes masculos omnes illius, à quo acquisitum est libr. 1. Feud. tit. 1. §. 4. & si ad certum duntaxat tempus concedatur, à natura Feudi propria recedit. Zas. Epitom. Feud. p. 12. n. 4. & seqq. Pirh. hic n. 1. Wiest. n. 2.

3. Debet Feudum constitui in re immobili, vel que huic equipollet: quales sunt res tum incorporales, tum corporales, quæ naturaliter mobiles, sed civiliter immobiles sunt, uti est Camera Principis, in qua Feudum de cavena cum obligatione quotannis præstandi certam pecuniæ summam rectè constituitur. Ita expressè statutum est l. 2. feud. tit. 1. §. sciendum, & docent Zas. Epitom. feud. p. 4. n. 21. Schrader. de feud. p. 2. c. 2. n. 9. Struv. de feud. c. 6. apbor. 7. Horn. Jurispr. feud. c. 7. num. 1. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg de feud. c. 4. n. 1. Clarif. P. Schmier c. 2. de Pact. & contract. n. 459. Ratio est, quia Feudum sic constituitur debet, ut proprietates maneat penes concedentem, & dominium utile transeat in accipientem, ut patet ex definitione data n. 8. atqui ita res mobilis concedi non potest; quia in his dominium directum ab utili separari non potest, ita, ut illud maneat penes dantem, istud transeat in accipientem, quippe cum res mobiles vel usu consumantur, vel si servantur, nullam utilitatem præstent illi, cui concessæ sunt.

4. Debet in feudo dominium directum, seu proprietatis manere penes dominum feudi, utile transire in Feudatarium, ut constat ex l. 2. feud. tit. 23. in fin. Neque obstat, quod ibidem dicatur solus Ususfructus transire; quia, ut bene Clarif. P. Schmier l. cit. num. 464. cum alijs notat, in eo textu non intelligitur Ususfructus formalis, qui speciem servitutis habet l. rectè dictus 25. pr. ff. de V. S. seu causalis, qui cum utili dominio conjunctus est arg. l. ususfructus 2. ff. de usufr.

5. Ratione feudi Vasallus domino obligatur ad fidelitatem: quæ obligatio ita essentialis est feudo, ut etsi juramentum fidelitatis remitti Vasallo possit, hæc obligatio tamen remitti nequeat, & irritum sit pactum, quo convenitur, ne pro feudo ad fidelitatem domino exhibendam Vasallus sit obligatus. Schrader. c. 2. cit. à n. 25. Engl. hic n. 4. P. Schmier n. 465. & 466.

6. præter fidelitatem Vasallus Domino in feudo proprio debet exhibere servitia, seu obsequia personalia. Quænam verò talia sint, principaliter ad pacta, & conventiones, item ad speciales locorum consuetudines est attendendum. Engl. hic n. 5.

Dub. 2. an feudum sit species quædam Contractus? R. affirmativè: & quidem reciprocus; quia obligationem ultro, citroque ex consensu inducit. Dominus Directus vi istius Contractus obligatur 1. ut Vasallo conferat Investituram in re feudali: quæ duplex est, propria, quæ Vasallus realiter, & corporaliter in Feudi possessionem introducit; & impropria, quæ eandem possessionem consequitur per traditionem Symboli, e. g. Sceptri, quo modo investuntur Ecclesiastici, aut Vexilli, per quod investuntur sæculares. 2. ut damnum, quod ex dilatione Investituræ Vasallus sustulit, refarciat l. 2. feud. tit. 7. in fin. 3. ut auxilium, & consilium Vasallo præstet, simulque caveat, ne eidem, vel ejus rebus vis inferatur, aut periculum struatur &c. l. 2. feud. c. 6. §. dominus quoque. Quæ omnia ut consequatur Vasallus, datur eidem contra Dominum, & hæredes actio personalis, quam Vult. de feud. l. 2. c. 1. n. 12. vocat Conditionem ex moribus, & ut idem ex Bartolo n. 13. notat, cum nascatur ex Contractu nominato, nomine ex Contractu mutuato, appellari posset Actio feudalis.

7. Vasallus ex Contractu feudali obligatur 1. ad fidelitatem Domino exhibendam, quæ in eo consistit, ut eundem, & personas ipsi proximè conjunctas in vita, honore, & bonis defendat, ac damna exinde timenda, quantum poterit, averrat l. 2. feud. c. 5. 6. & 7. Et procedit hoc adversum quemcumque alium: ubi tamen excipitur Imperator, vel Rex Romanorum l. 2. feud. c. 55. in fin. Pontifex tanquam Pater & Superior universalis Ecclesiæ arg. c. venientes 19. de Jur. Jur. Dominus antiquior, à quo

Vasallus jam prius aliquod feudum accepit *l. 2. feud. c. 28. fin.* Patria, & bona Vasalli propria, ejusque pater: cui non obstat, quod *s. 28. cit.* jubeatur Vasallus Dominum adjuvare etiam contra patrem; nam ut Engl. *n. 4. hic v.* non tamen rectè advertit, id intelligi congruè potest de patre non Vasalli, sed Domini, & quidem in eum casum tantum, quo Dominus patrem suum causa publicæ utilitatis, vel alia justa causa impugnare potest, aut se contra ipsum defendere necesse habet. *Ratio horum omnium est,* quia his Vasallus ætiori vinculo ad fidelitatem obstringitur.

14 2. Obligatur ad servitia, seu obsequia personalia: quæ non semper æqualia sunt; crebrius autem sunt militaria, ita, ut Vasallus, debitè requisitus (in casu gravioris periculi tenetur ultrò venire per textum *l. 2. feud. tit. 26. §. 5. v. licet*) Dominum ad bellum sequi, & pro eo etiam proprijs sumptibus, si feudum pingue sit, pugnare, vel alium æquè idoneum sui loco substituere, vel certè mediam partem fructuum feudaliū illius anni domino pro continuatione belli subministrare debeat *l. 2. feud. tit. 55. §. 1.* Sed hoc, si bellum sit justum; nam si injustum sit, Vasallus Domino servire non tenetur, nec debet, nisi tantum ad defensionem ejus, non verò ad offensionem injustam alterius. Si dubitetur, an justum sit bellum, vel injustum, servitia præstanda erunt; quia in dubio Superioris mandatum præsumitur esse justum.

15 3. Obligatur, ut re, in feudum concessa, tanquam diligens, & bonus Paterfamilias utatur fruatur, & siquæ damna ex dolo, vel culpa lata, & levi intulerit, compenset. Rosenthal *de feud. c. 10. concl. 45. n. 37.*

4. Si vel Dominus directus, vel persona Vasalli mutetur, petere intra annum, & diem renovationem Investituræ debet *l. 2. feud. tit. 40. pr. & tit. 55. pr. circa finem.* Horn. *Jurispr. feud. c. 17. per tot.*

Competit in hunc finem Domino directo, & ejus hæredibus actio personalis, bonæ fidei, rei persecutoria, & perpetua, contra Vasallum, & ejus hæredes. Clariss. P. Schmier *c. 2. de pact. & contr. n. 554.*

16 Dub. 3. qualis Contractus sit Feudum? est Contractus consensualis, nominatus, & bonæ fidei.

Dixi 1. esse Contractum consensualem. Displicet quidem assertio ista non paucis, qui putant eum esse Contractum realem, & perfici traditione rei feudalis per Investituram. Sed persistendum in Assertionem, quod Investitura non ad essentiam Contractus feudalis requiratur, sed ad complementum illius tantum, ad similitudinem Contractus Emphyteutici: unde sicut iste, ita etiam Contractus Feudalis solo partium inter se pacifcentium consensu perficietur, & actionem producet, quam primum in idem placitum con-

fenserunt. Horn. *Jurispr. feud. c. 12. §. 2.* Clariss. P. Schmier *c. 2. de Pact. & Contract. n. 451. & 452.*

Dixi 2. esse Contractum nominatum. In quo contrarium defendit Magnific. D. Christoph. de Chlingensperg *c. 1. de feud. q. 11.* cum alijs, qui contendunt Feudum esse Contractum innominatum, quod feudum per se non denotet Contractum sine Investitura; Et confirmatur; quia aliàs etiam Permutatio foret contractus nominatus, quod negatum est *Tit. præc. n. 2.* Sed pro nostra Assertionem militat communior Feudistarum, & aliorum DD. nominatim Rosenthal *de feud. c. 1. concl. 3. n. 4.* Schrader. *de feud. p. 2. c. 2. n. 3.* Struv. *de feud. c. 3. aphor. 4. n. 2.* Haun. *tom. 3. de J. & J. tr. 9. n. 583.* Clariss. P. Schmier *c. 2. cit. n. 453. & duob. seqq.* Ratio est, quia habet nomen specificum, proprium, & tale, quod prædicari potest de pluribus negotijs, solo numero philosophicè differentibus, & simul, antequam fiat traditio rei in Contractum deductæ, contra id, quod in Contractibus innominatis contingit, Actionem parit ad ipsam Investituram, quæ res feudalis traditur, consequendam, ut dictum est *n. 12.* Ad argumentum contrarium patet ex dictis *n. præc.* nam feudum non tam in ratione Contractus, quam in ratione Juris realis, & utilis domini Investituram considerat. Ad Conf. negatur paritas; quia Permutatio habet nomen nimis genericum, & Contractibus specie diversis applicabile.

Dixi 3. esse Contractum bonæ fidei. Quod negant Rosenthal *de feud. c. 1. concl. 5. n. 1.* & seqq. Schrader. *c. 2. cit. n. 4.* Haun. *tr. 9. cit. 583.* Magnific. D. Christoph. de Chlingensperg *q. 11. cit.* qui proinde Feudum ad Contractus stricti Juris revocant, ex ratione, quod Contractus feudalis ex consuetudine, quæ est Juris stricti, naturam suam participet, Sed nobiscum sentiunt Horn. *Jurispr. feud. c. 12. §. 2.* Struv. *de feud. c. 3. aphor. 4. num. 4.* Schamb. *de feud. tit. 1. n. 13.* Clariss. P. Schmier *de pact. & Contract. c. 2. n. 456. & duob. seqq.* Rationem dant, quia Feudum est Contractus bilateralis, ut fatetur ipse Schrader. *l. cit. n. 2.* atqui omnis Contractus bilateralis est bonæ fidei, ut laudatus P. Schmier *tr. cit. c. 1. n. 82. & seqq.* optimè ostendit ex eo, quod in his Contractibus sæpe quædam, antea improvisa, & incognita superveniunt, ita, ut omnia, & singula in iisdem ab initio determinari nequeant: cons. potestatem ampliorem Judici concedi decuit ad determinandum ex æquo, & bono ea, quæ determinata non sunt. Ad Argumentum partis adverse Consuetudines feudales, quantum fieri potest, cum Jure communi sunt concordandæ *l. 2. feud. tit. 1. pr. in fin.* igitur sicut hoc, ita & illæ ex æquo, & bono interpretationem recipiunt.

Quæritur 3. quomodo Feudum differat ab alijs Contractibus? Et 1. quidem dubita-

ditur, quomodo differat ab Emphyteusi ?
 2. Feudum cum Emphyteusi in multis convenit, in multis ab ea discrepat.

Conveniunt Feudum, & Emphyteusis 1. quòd soleant præcipue constitui in immobilibus. 2. quòd soleant concedi in perpetuum. 3. quòd in utroque transferatur dominium utile, & concedatur utilis rei vindicatio. 4. quòd alienari non possint infcio, vel invito proprietario, ita tamen, ut bona feudalia inter Vasallos, & Emphyteutica inter Emphyteutas dividi possint, non requisiti domino. 5. quòd tam Emphyteuta, quam Vasallus possit servitutem prædio acquirere, non autem servitute illud gravare. 6. quòd sicut Emphyteuta Emphyteusin, ita Vasallus feudum cedere Domino suo possint. Quæ similitudo, ut bene advertit Haun. tom. 3. de J. & J. tr. 9. n. 587. facit, ut ab uno ad alterum probabile fiat Argumentum, quando casus non est expressè decisis in Libris feudalibus, & ratio eadem pro utroque militat. Probabile, inquam, non convincens; nam in pluribus

Differt Feudum ab Emphyteusi. 1. quia Emphyteusis ex fine suo primario conceditur ad culturam, & meliorationem, ut dictum est Tit. 12. n. 89. feudum verò simpliciter. 2. in Emphyteusi debetur domino directo annuus Canon, seu pensio realis; in feudo autem obsequium tantum personale. 3. Vasallus non tenetur obsequium præstare domino, nisi iste hoc exigat; Emphyteuta debet pensionem solvere tempore constituto, etiamsi dominus solutionem non petat. 4. Novus Emphyteuta non indiget investitura; hac indigent Successores Vasalli. 5. Emphyteuta non nisi ab ipso domino mitti in possessionem potest l. cum dubitabatur 3. C. de Jur. Emphyt. Vasallus investituram accipere potest per Procuratorem domini. 6. Vasallus Investituram accipere debet coram testibus, & presentibus Convallis, seu Paribus Curia; Emphyteutam verò potest, ac debet dominus propria autoritate suscipere vel per se, vel per litteras. 7. Emphyteuta non tenetur præstare domino Juramentum fidelitatis; hoc eidem tenetur præstare Vasallus. 8. in feudo nequit succedere famina, nisi sit feudum famineum, vel nisi id expressè pactum fuerit; potest succedere in Emphyteusi. 9. Vasallus dimittere feudum sine domini voluntate potest, cum sit beneficium; non potest Emphyteuta rem Emphyteuticam, quia accepit, ut reddat meliorem. 10. Emphyteuta non prohibetur de Jure suo in Testamento disponere, illudque legare alteri; Vasallus istud non potest. 11. Emphyteuta potest rem oppignorare, donare, vendere, & quovis modo alienare, etiam in extraneum, domino consentiente, aut non volente emere; id Vasallus in Feudo antiquo non potest, nisi cum consensu agnatorum. 12. ob alias causas amittitur feudum; ob alias Emphyteusis.

Dub. 2. quomodo Feudum distinguitur ab Usufructu? 21. etiam ab hoc in pluribus differt. Nam 1. Feudum est jus in re quodammodo propria; Usufructus jus in re aliena. 2. in feudo transfertur dominium utile in Vasallum, non verò in Usufructu ad Usufructuarium. 3. pro re feudali datur Vasallo utilis rei vindicatio adversus quemcunque possessorem, etiam contra ipsum dominum, eam in præjudicium Vasalli detinentem; quæ actio non competit Usufructuario, cum dominium in re non habeat. 4. Usufructuarij jus cum persona extinguitur; feudum autem etiam ad heredes transit. 5. Usufructuarij jus ita personale est, ut alteri cedi non possit, sed hoc ipso, quòd Usufructuarius velit jus suum transferre in alium, expirat Usufructus, & ad dominum proprietatis revertitur l. si usufructus 66. ff. de Jur. dot. contra Vasallus feudum acceptum alteri locare, imò per modum feudi concedere, & ita alium subinfeudare potest. 6. denique feudum conceditur sub præstatione fidei, & servitorum; non verò usufructus. Struv. Synt. jur. feud. c. 2. aphor. 3. n. 3. Giphon, Disp. feud. n. 12. Engl. hic n. 3. Magnif. D. Christoph. de Chlingenberg de feud. c. 1. q. 12. & alij passim.

Dub. 3. quomodo feudum differat à Jure Superficiario, Contractu Censuali, Libellario, & ceteris contractibus? 22. 1. à Jure Superficiario differt, quia feudum consistit in rei solo, conceditur sub conditione fidei, & alienari nequit sine consensu domini: Contra Jus superficiarium consistit in Superficie, datur sub pensione, vel sine hac, & in alienatione ejus consensus domini non requiritur. Struv. c. 2. cit. aphor. 10. n. 12. Schneidevv. ad §. adeo n. 13. Inst. de locat. & conduct. Schrader. de feud. p. 2. c. 2. n. 57. quos citat, & sequitur Magnif. D. Christoph. de Chlingenberg l. cit. q. 14. 2. à Contractu Censuali; quia in feudo transfertur tantum dominium utile, & si Vasallus rem feudalem, irrequisito domino, alienet, eam amittit; at in Contractu Censuali acquiritur dominium etiam directum, neque hoc amittitur ob alienationem, irrequisito domino, factam. Schrader. l. cit. n. 59. 3. à Contractu Libellario; quia feudum non solet revocari, non mutato possessore; bona verò per Contractum Libellarium concessa, revocantur statim, certisque temporibus, datâ certâ pecuniâ, vel quam bonus vir arbitratus fuerit secundum qualitatem rei in Libellariam datâ. Rittershus. Jur. Justin. p. 1. c. 8. n. 51. 4. à Deposito, & Pignore; quia in Deposito res solum datur ad custodiam, in Pignore ad securitatem crediti. 5. à Precarijs, Commodato, Locato; quia in his conceditur sola facultas utendi, aut etiam fruendi. 6. à Venditione, Permutatione, Mutuo, & Donatione; quia per istas acquiruntur

tur jus plenum, cum per feudum transferatur tantum Jus utile.

23 **Quæritur 4. quod duplex sit Feudum?**
 Feuda sunt diversissimi generis. Nam 1. dividitur Feudum; in *Proprium*, seu *Rectum*, & *Improprium*, seu *Non rectum*. Illud est, quod naturam feudi propriam, ejusque tam substantialia, quam naturalia, nullo Statuto, consuetudine, vel conventionione immutata, retinet. *Istud*, quod substantialia quidem feudi habet, in naturalibus tamen quibusdam deficit, quod iisdem Statuto, consuetudine, conventionione, seu pacto sit derogatum. Rosenthal *de feud. c. 2. concl. 57. § seqq.* Schrader, *p. 2. c. 3. n. 1. § 2.* Zoel, *de feud. p. 2. n. 6. Englich n. 6. König n. 5. ibid.*

Porro ad naturam Feudi propriam, ut ex Definitione Feudi *n. 2.* allata patet, pertinet. 1. ut ex benevolentia Domini, super re immobili, pro hæredibus masculis, per Investituram sit constitutum. 2. ut Vasallus villius obligetur ad fidelitatem, quam Jurejuramento debet promittere, & ad obsequia personalia incerta. 3. ut dominium rei directum maneat penes Dominum, utile, & quidem in perpetuum transferatur ad Vasallum, à quo neque invito sine culpa auferri, neque sine Domini consensu alienari queat. 4. ut post mortem Vasalli, & Domini renovandum sit &c. Hæc requisita si habeat Feudum, dicitur *Proprium* seu *Rectum*; si autem deficiat, erit *Improprium*, seu *Non rectum*, & *Degenerans*, qualia sunt *Feudum Erancum*, *Fœmineum* &c.

In dubio præsumitur potius esse Feudum proprium, quam improprium. Haun, *tom. 3. de J. § J. tr. 9. n. 591.* Excipitur, nisi conlter, Statuto, vel consuetudine aliqujus loci aliqua esse immutata ex ijs, quæ alioquin solent esse ordinaria feudorum; nam eo casu, etsi dubium sit, quâ mente Contractus feudalis sit celebratus, consuebitur celebratus secundum tale statutum, vel consuetudinem, ut rectè idem Haun, *l. cit.* notat, cons. pro improprio haberi debet.

24 **Dividitur 2. in Feudum Nobile, & non Nobile.** *Nobile* illud dicitur, quod accipientis personam nobilitat, vel si is jam prius Nobilis fuit, talem esse ostendit, quia vel annexam Jurisdictionem habet, vel conferitur in Nobile ab eo, qui nobilitandi potestatem habet: hoc tamen exprimi in litteris Investituræ debet; aliàs præsumetur esse Feudum commune, seu non nobile. Et hinc, licet ad substantiam feudi Scriptura non requiratur, qui tamen feudum aliquod in Nobile accepit, curare debet, ut Scriptura desuper fiat. *Non nobile* illud vocatur, quod non nobilitat, quia concessum est vel à persona, quæ nobilitandi potestatem non habet, vel si à tali concessum est, qui nobilitare potest, sine Nobilitatis mentione, sine Jurisdictione, vel alio simili jure concessum est. Vult, *de feud. c. 8. n. 9. § seqq.* Rosenthal *c. 2. concl. 2. n. 9. König n. 6. Wiest, ibid. n. 11.*

Nobile subdividitur in Regale, & Non Regale. *Regale*, Germanicè *Sahnen* = *dder*. *Scepter* = *Lehen* / quod Investitura, si Vasallus sit Secularis, vexillo; si Ecclesiasticus Sceptro fieri consueverit, illud nuncupatur, quod ab Imperatore, vel alio Superiorem non recognoscente conceditur, & per quod datur investito omnis potestas, & jus in terris ad feudum illud pertinentibus, quo in Imperio, vel Regno suo utitur Imperator, vel ejusmodi Princeps, exceptis duntaxat ijs, quæ huic in supræmæ potestatis signum sunt reservata: & ejusmodi Feuda sunt in Imperio Romano Electoratus, Archiducatus, Ducatus, Marchionatus, Comitatus, & hodiernis moribus Baronatus. Zaf, *in Epitom. feud. p. 5. n. 29.* Rosenthal *c. 2. cit. concl. 1. n. 4. Englich n. 10. König n. 7. Clariff. P. Schmier. c. 2. de pact. § contract. n. 482.* Magnif. D. Christoph. de Chlingenberg *c. 2. de feud. q. 9.* *Non Regale* est, quod conceditur ad domino Superiorem recognoscente, vel ab Imperatore quidem, aut alio Principe Supremo, non tamen cum ejusmodi plena potestate, sicut communiter fit, quando in Feudum conceditur villa, pagus, prædium &c. Vult, *c. 8. cit. n. 10.* Schrader, *c. 3. n. 3. § 9.* Haun, *tom. 3. tr. 9. n. 608.* Wiest, *n. 12. hic cum cit.*

Dividitur 3. in Feudum novum, & 26 verus. *Feudum novum* est, quod initium habet à persona Vasalli, quia ad hunc beneficio solius domini, & non ex successione pervenit. *Vetus*, quod per successione ab uno ex ascendentibus ad eum est devolutum. Posterius istud quidam subdividunt in Paternum, & Avitum, seu simpliciter antiquum. *Paternum* dicitur, quod originem trahit à persona, quæ intra quartum gradum Vasallo conjuncta est, qualis est Pater, Avus, Proavus, Abavus ejusdem. *Avitum*, sive *simpliciter antiquum*, quod acquiritur est ab aliquo majorum, supra quartum gradum conjuncto, videlicet Atavo, Tritavo &c. Verum hæc subdivisio, ut optime notant Rosenthal *de feud. c. 2. concl. 9. 10. 11. § 13.* Vult, *l. 1. c. 8. n. 12.* Struv, *c. 3. appor. 2. n. 5.* Horn, *Jurispr. feud. c. 3. § 7.* Clariff. P. Schmier *c. 2. de Pact. § Contract. n. 486.* non est Legalis, cum hodierno more, & effectibus spectatis, inter Feudum Paternum, & simpliciter antiquum vix sit ullum discrimen: quæ causa RR. commovit, ut inter se illa, discrimine sublato, confunderent.

Inter Feudum novum, & verus triplex 27 admodum notabile discrimen interjacet. I. enim Feudum vetus alienari non potest, etiam cum consensu domini, si non etiam consensus agnatorum accedat; contra Feudum novum ut alienari possit, solius domini consensus sufficit. Mynsing, *cent. 4. obs. 85. n. 1.* Magnif. D. Christoph. de Chlingenberg, *de feud. c. 2. q. 1.* Clariff. P. Schmier *c. 2. de Pact. § Contract. n. 487.* cum alijs. 2. si

2. si feudum sit Novum, & Vassallus illud renuntiet, vel sine consensu domini alienet, ad dominum illud revertitur; si autem antiquum sit, ad descendentes, & reliquos agnatos devolvitur; quia his in tali feudo ex antiquo Investituris quæsitum jus est, cui Vassallus præjudicare non potuit *l. 1. feud. tit. 8. §. 1. Gail. l. 2. obs. 50. n. 11. Haun. tom. 3. tr. 9. n. 599.* 3. in Feudo novo succedunt soli filij, & ex his descendentes, non verò Collaterales, si filij, & nepotes in linea recta deficiant; in Feudo antiquo autem, si Vassallus sine liberis, & ab his descendenti- bus sit defunctus, ad successorem etiam admittuntur Collaterales, dummodo à primo acquirente descendant *l. 1. feud. tit. 1. §. 2. Haun. l. cit. n. 596. König hic n. 8.*

28 Porro licet Feudum vetus sine consensu agnatorum non possit concedi ut Novum; quia tali innovatione agnatis præjudicaretur: potest tamen Feudum novum concedi cum jure Feudi antiqui, & tanquam antiquum, cum quilibet, ubi alteri nullum sit præjudicium, in re sua sit moderator, & arbiter *l. in re mandata 21. c. mandat. & Contractus ex conventionem Legem accipiant Reg. 85. in. 6.* atqui per hujusmodi concessionem nemini sit præjudicium, sed potius agnatorum conditio melioratur, ut nempe etiam succedant Collaterales, qui aliàs secundum dicta *n. prec. fuisse exclusi, si jure Feudi novi fuisset concessum. ergo &c.*

29 *Dividitur 4. in Feudum Ligium, & Non ligium. Ligium, sic dictum à Liga, seu Ligando, est, quod conceditur ab aliquo Superiorem in temporalibus non recognoscere, & eo pacto, ut juramento promittat fidelitatem adversus quemcumque, nemine excepto, subjiciendo se, & Allodialia sua bona omnia potestati, & Jurisdictioni illius l. 2. feud. tit. 99. pr. Clar. §. feudum q. 11. n. 1. Rosenthal c. 2. concl. 3. à n. 2. Haun. tom. 3. tr. 9. n. 620. Engl hic n. 11. König n. 10. Wiest. n. 13.* Juramentum summæ hujus fidelitatis speciali nomine *Homagium* appellatur, & jurans se hominem alterius facere dicitur: & ita *Clem. pastoralis 2. de re judic. Rex Sicilia dicitur Homo ligius Ecclesie Romanae.* Ex quo *Clar. l. cit. n. 2. Rosenthal concl. 3. §. 4. Horn. c. 3. §. 23. Haun. n. 621, cum ceteris supra cit. deducunt, neminem posse à duobus summis Principibus, v. g. ab Imperatore, & Rege Gallie feuda Ligia simul obtinere; cum enim contingere possit, ut hi duo bella secum invicem gerant, sicut defacto gerunt, talia feuda obtinens obligaretur simul & semel militare pro Imperatore contra Gallie Regem, & pro hoc contra Imperatorem: quod fieri non potest juxta pronuntiatum Christi: *Nemo potest duobus dominis servire. Matth. 6. v. 24.**

30 *Feudum non ligium dicitur, quo Vassallus ita fidelitatem præstat uni adversus aliquos, ut tamen alteri etiam domino fide-*

litatem adversus alios spondeat *l. 2. feud. tit. 99.* Talia feuda sunt, quæ Vassallus obtinet à domino Superiorem recognoscere; semper enim huic fidelitatem sic jurat, ut exceptus censeatur Imperator, Rex, antiquior dominus, à quo Feudum aliud habet, *l. 2. feud. tit. 28. §. tit. 55. utrobique in fine. Ex quo sequitur Feuda non ligia simul à diversis eidem Vassallo posse competere; cum nihil inter se pugnans habeat. Et hoc procedit, etiamsi, unum vel utrumque datum sit à supremo, vel duobus Supremis Principibus; non enim omne feudum, quod à Supremis Principibus datur, Ligium est, sed expressè id exprimi vel in Investitura, vel in Juramento fidelitatis debet: aliàs præsumetur esse non Ligium; quia qualitas Ligij est supra naturam communem feudi, ideoque à speciali conventionem dependens, & facti, quod in dubio non præsumitur. Joan. Koppen *Jur. feud. obs. 2. n. 35. Engl hic n. 11. Romanus, König ibid. n. 10.**

Feudi non Ligij species Feudo Ligio extremè opposita, est Feudum Francum, seu Liberum, Germanicè ein Frey-Lehen, sic appellatum, quod ejus ratione Vassallus non obligetur ad ullum servitium, sed tantum ad fidelitatem præstandam domino. Rosenthal c. 2. concl. 59. n. 3. Vult. de feud. l. 1. c. 8. n. 50. Borcholt. c. 4. n. 20. §. 32. Schrader. c. 4. n. 8. Haun. tom. 3. tr. 9. n. 622. Engl hic n. 6. König n. 13. Wiest. n. 13. Sunt autem hujusmodi Feuda Franca, teste Schrader. *l. cit. in Germania nostra valde usitata, præsertim quæ Civibus conceduntur, cum hi ad ullum servitium ratione feudorum suorum dominis exhibendum ferè non obligentur.*

Dividitur 5. in Feudum Ecclesiasticum, & Sæculare. Ecclesiasticum, si strictè istud sumatur, illud est, quod ab Ecclesia, sive ejus Prælate de bonis, ad Ecclesiam, vel Monasterium &c. pertinentibus constituitur. Bocer. tr. de qual. §. differ. feud. c. 2. Vult. l. 1. c. 8. n. 19. König hic n. 9. Sæculare, quod constituitur à Principe, vel alio domino sæculari, aut etiam à Prælate Ecclesiastico de bonis patrimonialibus ejusdem. Rosenthal. c. 2. concl. 5. Fagn. in c. verum 7. de for. compet. n. 29. König hic n. 9. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg c. 2. cit. q. 6.

Et hinc, ut sciatur, Ecclesiasticum, an Sæculare sit Feudum, attendi debet non persona domini concedentis, neque persona ejus, cui illud conceditur, sed bona, sive res immobilis, aut ei adhærens, vel æquipollens concessa in feudum; nam etiam Feudum Ecclesiastico, vel Ecclesie concessum à domino Laico, si strictè accipiatur Feudi Ecclesiastici nomen, pro Sæculari habendum est, ut rectè observat *Engl hic n. 9. Wiest. n. 12.* Et talia feuda sunt Territoria illa specialia, quæ multi Episcopi, & Prælati in feudum sibi concessa

ab Imperatoribus habent; nam respectu illorum considerantur, ut Vasalli ceteri seculares, & ut Principes, ac Status Imperij: unde & Jus gladij, quod utique tanquam Ecclesiasticis alijs ipsis nequaquam competeret, alijsque Jura exercere possunt, ut bene

34 Gail. l. 1. obs. 30. n. 4. & seqq.
Dixi autem, Si strictè accipiatur nomen Feudi Ecclesiastici; nam aliquando Feudum Ecclesiasticum accipitur largius pro eo etiam, quod Ecclesia per suos Prælatos ab alijs, etiam Sæcularibus, tenet, & recognoscit, ut cum alijs notat Haun. tom. 3. tr. 9. n. 610. quod etiam ipsum specialiter præ simpliciter Laico privilegiatum sit, quamvis non eo modo, quo Feudum strictè Ecclesiasticum, Privilegium Feudi strictè Ecclesiastici, seu ab Ecclesia dati est, quod coram quibuscunque testibus concedi possit, cum ex adverso in Feudo sæculari, ut n. 20. supra dixi, Investitura, non nisi coram Paribus Curia, seu Convalallis, ab eodem domino feudum habentibus, fieri, nec per alios testes facta probari queat. Feudi Ecclesiastici latius sumpti, seu ab Ecclesia accepti privilegium est, quod propter delictum, & infidelitatem Episcopi, vel Abbatis amittatur quidem, & ad dominum redeat, quamdiu delinquens in Prælatura manet, verum eo mortuo, aut deposito, Successori illius sit restituendum, cum delictum Prælati non debeat nocere Successori, vel ipsi Ecclesie l. 2. feud. tit. 40. §. item si, c. delictum 76. de R. J. in 6. Engl. hic n. 48. König n. 9. Clariss. P. Schmier tr. de pact. & Contract. c. 2. n. 498. & dicam infra §. 5.

35 Dividitur 6. in Feudum Masculinum, & Femininum. Masculinum, vulgò est Manns = Lehen / est, quod ad mares duntaxat transit. Femininum, quod etiam ad feminas, saltem masculis deficientibus: hinc vulgò Weiber = oder Gündel = Lehen vocatur. Porro Femininum fit ex duplici capite, vel quia à femina primùm est acquisitum, vel quia eo pacto acquisitum est, ut etiam ad feminas transeat. Si primo ex capite Femininum sit factum, Maternum dicitur. Et sufficit, à femina originem ducere, etiamsi expressè illud actum non sit, ut ex communi aliorum sensu tradunt Rolenthal c. 7. concl. 25. n. 2. Schrader. p. 2. c. 4. n. 11. Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg. c. 2. de feud. q. 15. P. Wiest. hic n. 14. quod initium inspiciendum sit, & à primordio tituli posterior formetur eventus l. si procuratorem 8. princ. ff. mandat. cum dominus dans feudum feminae eam ad successionem habilitare videatur. Excipitur, nisi expressè id actum sit, ut feudum primitus concessum feminae sit masculinum; nam actus agentium ex intentione illorum legem accipiunt.

36 Revocant huc aliqui Feudum quoddam Mixtum, h. e. partim Masculinum, par-

tim femininum quod conceditur marito, & uxori: quo casu si fortè superstes esset sola filia, feudum pro dimidia tantùm parte ad filiam, pro altera verò ad dominum pertineret, cui, quia masculinum, esset apertum. Sed, ut bene notat Haun. tom. 3. de J. & J. tr. 9. n. 623. hujus speciei communiter DD. non meminerunt. Alij solum unum caput agnoscunt, ex quo feudum femininum fiat, sc. si à femina tanquam prima acquirente originem trahat; nam illa feuda, in quibus tam mares, quam feminae possunt succedere, si primus acquirens sit mas, hæreditaria volunt appellari. Verùm hæc doctrina, quatenus significare vult omne feudum hæreditarium etiam femininum esse, vera non est, cum constet hæreditaria aliqua esse, quæ solis masculis hæredibus deferuntur, ut mox dicitur.

Dividitur 7. in Feudum Hæreditarium, Gentilitium, & Mixtum, Hæreditarium, vulgò Erb = Lehen / propriè illud dicitur, quod alicui simpliciter, & absolute concessum est pro se, & quibuscunque ejus hæredibus, etiam extraneis: unde ad istud obtinendum sufficit, ut quis sit hæres. Clar. §. feudum q. 9. n. 2. Fach. l. 7. contr. c. 6. Engl. hic n. 8. Pirh. n. 3. König n. 11. Wiest. n. 19. Gentilitium, quod etiam ex pacto, & providentia, vulgò Stammen = Lehen nuncupatur, illud est, quod aliquis pro se, & filijs, seu liberis, nulla hæredum facta mentione, obtinuit: ut istud quis consequatur, & in eo succedat, fati est, si sit filius, vel descendens à primo acquirente, etiamsi hæres non sit. Clar. l. cit. n. 3. cum reliquis supra. Mixtum est, quod neque simpliciter hæreditarium est, neque simpliciter ex pacto, & providentia, sed participat de utroque, quia alicui concessum est pro se, & filijs suis hæredibus: & hinc, ut in tali feudo quis succedat, requiritur, ut simul sit filius, & hæres, adeoque, ut in eo simul sanguinis, & hæreditatis jura concurrant. Clar. l. cit. n. 4. cum cæteris.

In dubio præsumitur potius esse ex pacto, & providentia, quam Hæreditarium, ut cum Vult. Mynsing. Schrader advertit Magnif. D. Christoph. de Chlingensperg de Feud. c. 2. q. 14. ex ratione. 1. quia in dubio præsumitur, quod est de propria rei natura. sed feudum ex pacto & providentia magis servat naturam propriam feudi, quam Hæreditarium. 2. Pacta sunt facti, & non præsumuntur. atqui feudum hæreditarium non constituitur, nisi speciali pacto, in Investitura expresso, id actum fuerit arg. tit. 48. libr. 2. feud. 3. contrahentes in dubio censentur se conformare voluisse dispositioni Juris communis c. cum dilectus 8. de consuet. atqui juris Feudalis autoritate feudum pertinet ad descendentes sine qualitate hæreditaria, adeoque potius ex pacto, & providentia, quam Hæreditarium est ergo &c.

Divi-

39 *Dividitur 8. in Feudum perpetuum, & Temporale. Perpetuum est, quod ad descendentes, vel etiam hæredes transmittitur. Temporale, quod personam, cui confertur, non transit, sed tamdiu duntaxat durat, quamdiu officium, cuius intuitu constituitur, durat. Tale est 1. Feudum Guardie, quod illi, cui custodia Civitatis, Oppidi, Castri &c. commissa est, pro opera, solertia, & labore suo conceditur. 2. Feudum castaldie, quod Dux, Comes, Episcopus, vel alius Dominus Ecclesiasticus, vel Sæcularis concedit Doctori pro patrocinio, sive consilio, Gubernatori domus pro administratione rei Oeconomicae. 3. Feudum Cancellarie, quod conceditur Cancellario pro functionibus sui muneris. Quo revocant Feudum Advocatie, Vogten-Lehen / & cujuscunque Officij publici Jure Feudi collati.*

40 *Dividitur 9. in Feudum Camere, Feudum Cavenæ, & Feudum Soldatæ. Feudum Camera, Cammer-Lehen / datur tunc, quando Princeps, vel alius cuiusdam concedit certam pecuniæ summam, percipiendam ex Camera concedentis. Feudum Cavenæ, Ruchel- oder Keller-Lehen / quando ex Cavena, id est, Cella, vel norreo Principis, vel alterius concedentis in Feudum datur in annos singulos certa quantitas frumenti, aut vini. Quodsi concessio hæc ex Camera, vel Cavena nec ex parte dantis, nec ex parte accipientis transeat ad hæredem, sed morte vel dantis, vel accipientis finiatur, dicitur Feudum Soldatæ. Concessio Pecuniæ, ut vo-*

cant, *Gratiöse, Gnaden-Gelt / quæ à Principibus, vel Republ. concedi solet Officialibus emeritis, ac eorum viduis, & pupillis, non est Feudum; quia datur ob merita præterita, & non propter obsequia præstanda, prout in Feudo requiritur.*

Præter divisiones hæcenus relatas, adhuc aliæ Feudorum supersunt Species: quale est 1. *Feudum Aulicum, Hof-Lehen / quo Vasallus obligatur ad aulicum quoddam Officium Dapiferi, Mareschalli &c. 2. Feudum Castrense, Burg-Lehen / quod conceditur ex pacto, ut Vasallus teneatur ad defendendum certum Castrum. 3. Feudum Pignoratitium, Pfand-Lehen / quod conceditur pro certa pecunia, ut a Domino redimi possit. 4. Feudum Apertura, Die Doffnung / quod conceditur ea lege, ut Vasallus loco servitiorum tempore belli, aut pacis arcem, vel civitatem domino aperire debeat. 5. Feudum Equestre, Ritter-Lehen / quod consistit in præstandis servitijs equestribus, & in horum recognitionem Domino feudæ pro Relevio præstantur arma Equestra, eitt Schieß-Zeig. 6. Feudum Bursaticum, Bett-Lehen / quod nulla præstat servitia alia, nisi ut in mutationibus solvatur Relevium ex bursa, quod de Jure Bavarico sunt 5. floreni pro 100. Illustr. D. Baro Schmid ad Statut. Bavar. tit. 11. art. 4. n. 1. 7. Feudum non-jurabile, quando in Investitura remittitur Juramentum. Plura de his Feudis: nobis terminos explicasse sufficiat.*

§.

II.

De Objecto Feudi, & Personis, quæ constituere Feudum possunt.

SUMMARIUM.

42. 43. *Quenam res concedi in Feudum possint?*
 44. *An Feudum constitui possit in re aliena?*
 45. *An res solo adherentes in feudum dari possint, excluso solo?*
 46. *An investitus de silva etiam jus venandi habeat?*
 47. *An Castro in feudum dato, etiam Territorium censeatur datum in Feudum?*
 48. *An concessio in feudum Territorio, transeat etiam Jurisdictio Territorialis?*
 49. *An in feudum dare res suas possint etiam plebei?*
 50. *Deciditur pro affirmativa.*
 51. *Rationes dubitandi solvuntur.*
 52. 53. *An res suas in feudum dare possint Minores?*
 54. *An filiusfamilias?*
 55. *An Imperator bona ad Imperium immediate spectantia?*
 56. *Clerici feudum constituere possunt in bonis suis patrimonialibus, & quasi patrimonialibus.*
 57. *In bonis Ecclesiarum temporalibus, non nisi cum solemnitate.*
 58. *Excipiuntur res modicæ, & ab Ecclesia in feudum dari solite.*
 59. *Quenam talia censeri debeant?*
 60. *Casus, quibus nec ista sine solemnitatibus reinfudari possunt.*
 61. *Quid circa reinfudationem possit Capitulum, sede vacante?*
 62. 63. *Quomodo reinfudatio fieri debeat?*
 64. *An Prelatus in feudationem rei feudalis promittere in casum apertionis possit?*
 65. *Deciditur pro Affirmativa.*
 66. *Rationes dubitandi solvuntur.*
 67. *Utrum tali promissione stare debeat Successor?*
 68. *Saltem casu, quo promissio facta est cum consensu Capituli?*
 69. *An promissio Investituræ in casum apertionis fieri possit etiam casu, quo possessor feudiliberos habet?*
 70. *An possit aliquis sibi ipsi in re sua constituere feudum?*

Bbb

Quart